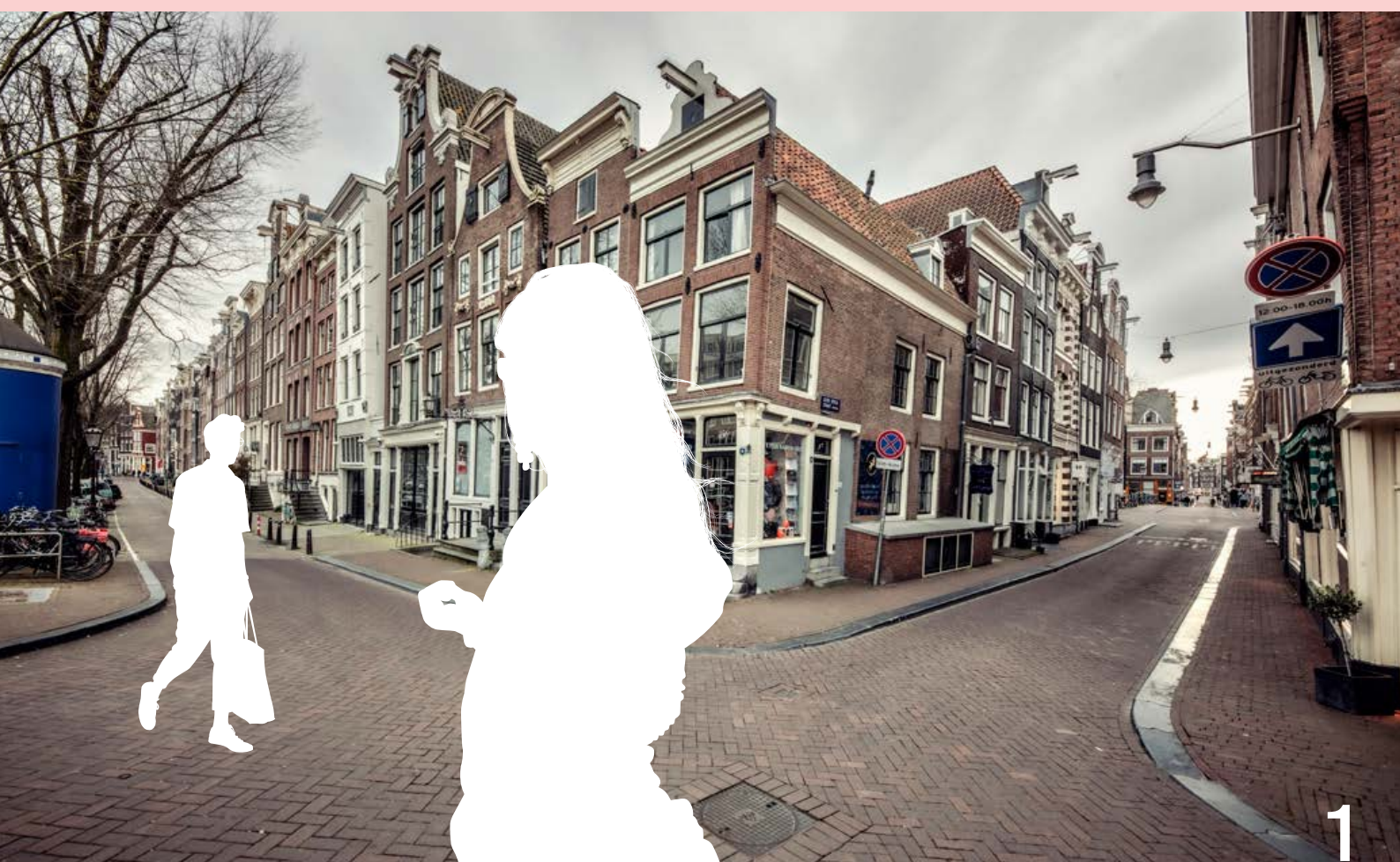

AMSTERDAM CITY INDEX 2022

Het ondernemersklimaat
van de binnenstad: feiten,
cijfers en de mening van
ondernemers

AMSTERDAM CITY INDEX 2022

Het ondernemersklimaat
van de binnenstad: feiten,
cijfers en de mening van
ondernemers

Het gebied Centrum XL
Focus van de
Amsterdam City Index

Inhoudsopgave

07

Inleiding van het bestuur

“We maken het ondernemersklimaat inzichtelijk”

18

Bereikbaarheid

De keerzijde: Bereikbaarheid is goed maar de straten zijn leeg...

30

Economie

“Alles op alles zetten om de coronaperiode door te komen.”

11

De Index uitgelegd

Hoe worden feiten en cijfers indexcijfers en hoe worden meningen rapportcijfers?

22

Veiligheid

Een goed rapportcijfer, maar er moet meer gehandhaafd worden op afval en rotzooi op straat.

36

Verantwoording en definities

Het algemene indexcijfer is gebaseerd op alle indexcijfers die per thema een weging hebben. Het basisjaar is 2017.

12

Ondernemersklimaat

Het consumentenvertrouwen stijgt weer. Nu de bezoekersaantallen nog.

26

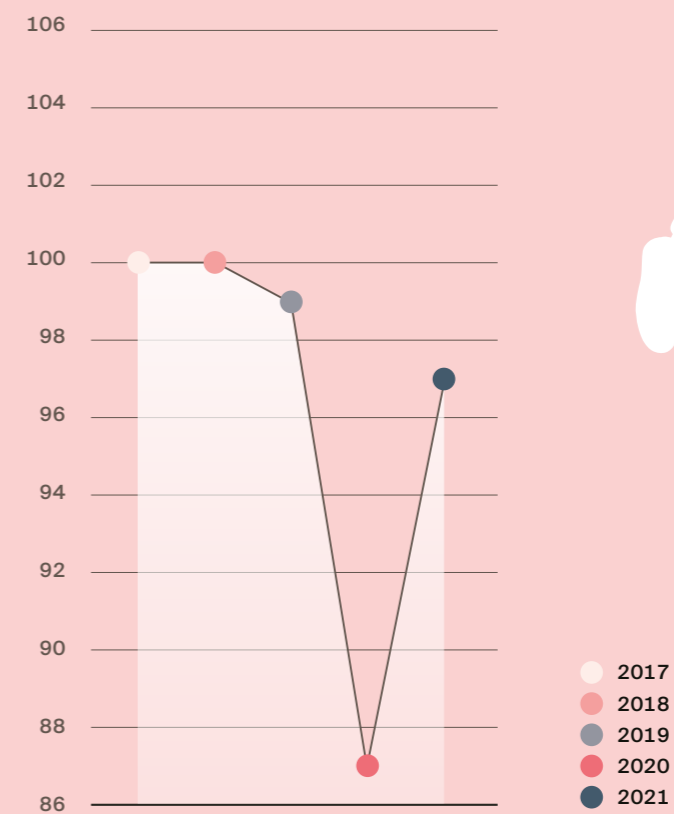
Kwaliteit openbare ruimte

Bewoners geven aan; overlast door vervuiling neemt toe.

97

is het algemene indexcijfer van 2022

Algemene index

Inleiding

Voor u ligt de Amsterdam City index 2022, de tweede in tijden van Corona. Even was er twijfel of we onder deze omstandigheden, die onverkort zorgelijk blijven, wel een editie '22 moesten uitbrengen. De consensus was dat continuïteit in het verzamelen van al deze gegevens van groot belang is, juist in tijden als deze. We zijn daarom verheugd dat het dankzij de sponsors ook dit jaar gelukt is om zoveel mogelijk relevante cijfers te verzamelen. Met deze Amsterdam City index 2022 maken we het ondernemersklimaat in de Amsterdamse binnenstad inzichtelijk voor iedereen.

Zoals verwacht zijn dit jaar de indexcijfers niet veel beter dan vorig jaar. Dit jaar is er geen apart Corona hoofdstuk opgenomen omdat de gevolgen van de crisis inmiddels zichtbaar zijn in alle thema's van de index en de rapportcijfers daardoor voor zich spreken. Tal van ondernemers bevinden zich in een spagaat. Het dilemma tussen omvallen of toch doorgaan, komt goed naar voren in een citaat uit het onderzoek waarin een ondernemer gevraagd naar zijn motivatie om door te gaan. Die ondernemer zegt het volgende: "het bedrijf is mijn leven...mijn zaak is een levenswerk van mijn ouders en

mijzelf. Een stukje geschiedenis, een plek waar mensen graag samenkomen, veilig en op prettige manier. Iets wat naar mijn idee nooit verloren mag gaan. Als het herstel niet komt...redden wij het niet en moeten we onze deuren sluiten, de reserves zijn uitgeput. Van de 14 winkels die we hadden zijn er nu nog 10 over, van de 7 panden die wij in bezit hadden zijn er 2 afgestoten en één derde staat op de rol."

Bovenstaande geeft aan in welke zware omstandigheden tal van ondernemers verkeren. Het verklaart ook waarom het algemeen indexcijfer ook dit jaar weer laag is, namelijk 97. Vorig jaar was dit 87. Daar komt bij dat 80% van de ondernemers aangeeft dat ze zich meer gesteund zouden willen zien door de gemeente. Niet alleen financieel maar vooral daar waar het gaat om inzet van de gemeente op het gebied van veiligheid, een schone openbare ruimte, het stimuleren van de bezoekerseconomie en de bereikbaarheid van de binnenstad. Er zijn zorgen over die bereikbaarheid. De grote openbare werken die inmiddels van start zijn gegaan, waaronder de aanpak van de kades en bruggen en de operatie Oranje Loper, zullen de toegankelijkheid van de binnenstad de komende jaren verder onder druk zetten. Dit gegeven, in combinatie met de hoge parkeertarieven en het autoluw maken van de binnenstad, maakt dat er veel inzet nodig zal zijn vanuit de gemeente om de (bezoekers) economie te stimuleren en op gang te houden.

Maar niet alleen de bereikbaarheid zal onder druk komen te staan, ook de ondernemers zelf in het gebied zullen hinder ondervinden. Om die impact op het ondernemen zo klein mogelijk te maken, is het cruciaal dat de planning van al deze werken niet alleen goed bewaakt wordt maar vooral ook tijdig wordt gedeeld met de ondernemers zodat zij kunnen anticiperen op dat wat komen gaat. Goede afspraken over een adequate nadeelcompensatie regeling die recht doet aan het abnormale karakter van deze werkzaamheden qua duur, omvang en heftigheid.

[Lees verder op pagina 8 →](#)

**We maken
het onder-
nemersklimaat
inzichtelijk**

Vervolg pagina 7 ↓

Waar niet aan voorbij gegaan mag worden is dat ondernemers wel degelijk op de hoogte zijn van de plannen van de gemeente zoals geschetst in het ambitieuze plan Aanpak Binnenstad (69%) maar dat 38% van die groep zich niet kan vinden in deze plannen.

Er zijn ook positieve tekens en signalen aan de horizon. We kunnen noteren dat een groot deel van de ondernemers zich verbonden voelt met de Amsterdamse binnenstad, te weten 88%. Hiervan voelt 53% zich zelfs zeer verbonden. Ruim 66% geeft aan dat vertrekken uit de binnenstad de komende 5 jaar geen waarschijnlijke optie is. Het algehele rapportcijfer voor de economie is slechts een fractie gestegen maar we zien dat de ondernemer wel een stuk positiever is over het voortbestaan van zijn onderneming en dat het ondernemersvertrouwen van 73 naar 94 is gestegen.

Dit illustreert hoe onverminderd slagvaardig de Amsterdamse ondernemer in de binnenstad is. Gesteld op zijn vrijheid in ondernemen maar in zorgelijke afwachting wanneer het gaat om inzet van de gemeente, stelt het merendeel van de ondernemers zich vanuit

een reflectie op zijn eigen voortbestaan wel positiever op dan het voorgaande coronajaar en dat geeft goede moed voor de toekomst. Een toekomst waarin we het begin van een fragiel economisch herstel zien maar die de Amsterdamse ondernemers tegelijkertijd voor een enorme uitdaging stelt: de grote schaarste op de arbeidsmarkt op uitvoeringsniveau die een soepele doorstart na twee jaar Corona voor tal van ondernemingen bemoeilijkt.

Laat deze index daarom een goed handvat zijn voor iedereen die betrokken is bij het stimuleren van het ondernemersklimaat en het leefbaar houden van de binnenstad. Dat het de gemeente stimuleert zo optimaal mogelijke voorwaarden te creëren om te kunnen ondernemen. Opdat de binnenstad van Amsterdam een plek blijft waar ondernemen iets vanzelfsprekends is, onlosmakelijk met de stad verbonden. Een binnenstad als aantrekkelijke verblijfplaats voor eenieder die in Amsterdam woont, werkt of op bezoek komt. •

**Een binnenstad
als aantrekkelijke
verblijfplaats voor
eenieder die in
Amsterdam woont,
werkt of op bezoek
komt.**

De Bakkerswinkel, Warmoesstraat

In deze index zien we een aantal ondernemers uit de binnenstad van Amsterdam, als voorbeeld en ter inspiratie. De mening van de ondernemers van de binnenstad staat naast de cijfers centraal in deze index.

JEMI Bloemsierkunst, Warmoesstraat

De Index uitgelegd

Ieder jaar maakt Amsterdam City de Amsterdam City Index. Als dé ondernemersvereniging van de binnenstad wil Amsterdam City weten en uitdragen hoe het ervoor staat met de economie en het ondernemersklimaat van de binnenstad in Amsterdam.

Daarmee bedoelen we het gebied Centrum XL. Dat gebied is weergegeven op het kaartje op pagina 2 van dit boekje.

Deze index is gebaseerd op officiële cijfers maar ook op de mening van ondernemers. Voor dat laatste baseren wij ons op de uitkomsten van onze jaarlijkse ondernemers-enquête. Deze enquête wordt uitgevoerd door Ruigrok Netpanel. De ondernemers kunnen daar in hun antwoorden op verschillende vragen kwijt hoe zij aankijken tegen het ondernemersklimaat. Daarnaast konden zij op elk onderdeel een rapportcijfer geven.

De indexcijfers en rapportcijfers van de ondernemers hebben we net als voorgaande drie jaren ingedeeld in vijf hoofdstukken: ondernemersklimaat, bereikbaarheid, veiligheid, kwaliteit openbare ruimte en economie. Voor de indexcijfers hebben we dit jaar gekozen voor 40 indicatoren, onderverdeeld in die vijf hoofdstukken. Op deze manier geeft de index een reëel beeld van hoe het ervoor staat voor de ondernemer in de binnenstad. Ieder jaar worden de indicatoren inhoudelijk op punten aangepast, soms vanwege relevante actuele gebeurtenissen.

Een voorbeeld: dit jaar waren de demonstraties in de stad van belang, onder meer vanwege hun impact op de ondernemers. Die hebben we als indicator toegevoegd aan het hoofdstuk veiligheid. Soms kiezen we nieuwe indicatoren vanwege betere alternatieven of de beperkte beschikbaarheid van data over 'oude' indicatoren uit voorgaande edities van de Index. Juist vanwege de snel wijzigende omstandigheden in verband met de coronapandemie zijn actuele en ge-update cijfers van groot belang. Voor elke

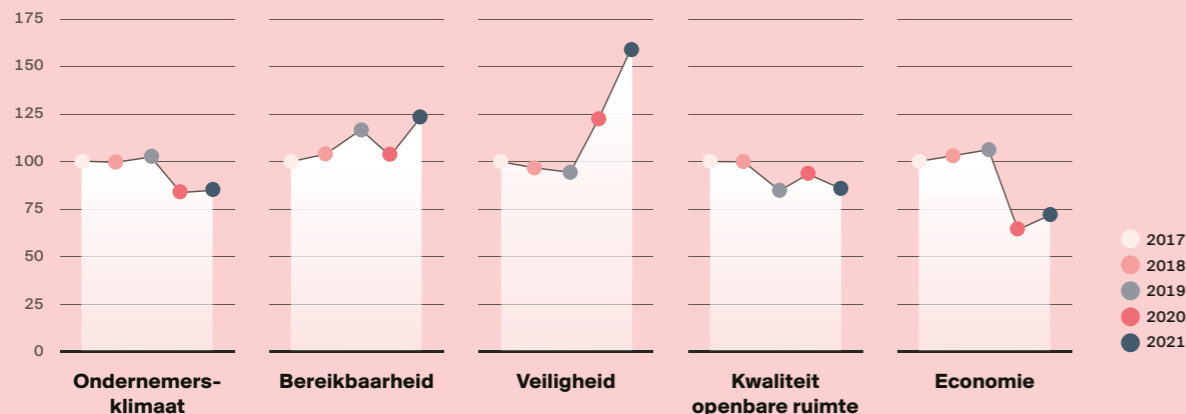
indicator geldt dat we in beeld brengen wat de trend is geweest over de afgelopen vijf jaar. Het basisjaar dat we gebruiken is 2017. Voor enkele indicatoren geldt dat indien de data voor 2017 niet voor handen was, we daar hebben gekozen voor een later basisjaar. Dat kunt u terugzien in de grafiek. Alle cijfers geven dus weer hoe de stand van zaken is in het betreffende jaar ten opzichte van het basisjaar. De index kijkt altijd 5 jaar terug. Vorig jaar was het basisjaar 2016, dit jaar is het basisjaar 2017.

Het principe geldt: hoe 'positiever' de ontwikkeling, hoe hoger het indexcijfer. In sommige gevallen betekent dit dat bij een hoger absoluut aantal, de index lager is. Bijvoorbeeld: hoe meer winkeldiefstal heeft plaatsgevonden, hoe lager het betreffende indexcijfer. We hebben een groot aantal bronnen gebruikt. Die staan allen vermeld in onze 'verantwoording'. Onze speciale dank gaat uit naar de afdeling Onderzoek en Statistiek van de Gemeente Amsterdam, die ons ook dit jaar weer heeft voorzien van relevante cijfers.

Vorig jaar hadden we in de ondernemersenquête de achterban gevraagd welke van deze vijf onderwerpen zij het belangrijkste vonden. Die uitkomst hebben we ook dit jaar weer leidend laten zijn voor de volgorde in het boekje: we beginnen met ondernemersklimaat en dat wordt achtereenvolgens gevolgd door: bereikbaarheid, veiligheid, kwaliteit openbare ruimte en ten slotte economie.

De Amsterdam City Index en alle uitkomsten van de ondernemers enquête zijn te vinden op www.amsterdamcityindex.nl

Overzicht indicatoren

LEGO Store, Kalverstraat

1. Ondernemersklimaat

JEMI Bloemsierkunst, Warmoesstraat

In de indexcijfers die we dit jaar hebben meegenomen in dit hoofdstuk zien we over de afgelopen vijf jaar op verschillende indicatoren flinke schommelingen. Een uitzondering op dat beeld vormen de internationale stedenlijstjes, de rankings. Wij hebben verschillende internationale rankings ingezien en één daarvan hier in deze Index weergegeven. De Global Power Cities Index (GPCI) vergelijkt de competitie tussen alle steden ter wereld op zes functies: economie, research & development, culturele interactie, leefbaarheid, milieu en bereikbaarheid. Deze GPCI-ranking laat zien dat Amsterdam het internationaal ten opzichte van andere steden nog altijd goed doet. Amsterdam staat nog steeds, net als de afgelopen vier jaar, op nummer 6. Steden als Londen, New York en Parijs staan in de top 5.

Die hoge ranking vertaalt zich niet in het vertrouwen dat ondernemers en consumenten hebben. Beide bevinden zich nog steeds niet op het niveau van 2017, maar laten wel een opgang zien ten opzichte van vorig jaar. Het ondernemersvertrouwen is gestegen van 73 naar 94 en het consumentenvertrouwen van 64 naar 71.

[Lees verder op pagina 14 →](#)

Quote uit de ondernemers enquête

“Afgelopen jaar heb ik wel opgemerkt dat er een iets meer rechtstreekse communicatie vanuit de gemeente naar de ondernemers was. Dat heb ik als prettig ervaren. Eén of meerdere personen vanuit de gemeente als aanspreekpunt voor de ondernemers zou prettig zijn. Nu kan dit d.m.v bijvoorbeeld Biz, maar een nog meer rechtstreekse lijn naar de gemeente zou nog beter zijn.”

Vervolg pagina 13 ↓

Het consumentenvertrouwen wordt als volgt ‘berekend’: de waarde heeft een bereik van -100 tot 100. Bij nul is het aantal optimisten gelijk aan het aantal pessimisten. In 2020 zat het gemiddelde consumentenvertrouwen nog op -20. In 2021 was dit gemiddelde -12,5. Het is daarmee nog niet terug op het niveau van vóór de coronacrisis. Het aantal aangevraagde WW- en bijstandsuitkeringen is redelijk stabiel en bevindt zich nu weer op het niveau van 2018. Het aantal aanvragen is minder geworden dan vorig jaar.

De koopkracht (wat kunnen huishoudens met hun inkomen kopen) was in 2021 weliswaar beter (0,8) ten opzichte van 2017 (0,3) maar heeft een daling gemaakt ten aanzien van het voorgaande jaar. In 2020 was dat namelijk 2,5. De koopbereidheid is nog lang niet op het niveau van 2017. Dat de consumenten niet te vinden waren in de binnenstad, laten we zien aan de hand van bezoekerscijfers over één van de sectoren die hard geraakt is door de coronamaatregelen: de kunst- en cultuursector.

Quote uit de ondernemers enquête

“Ervoor zorgen dat de ondernemer meer vrijheid krijgt om te ondernemen. Afschaffen van de precariobelasting, gemakkelijker vergunningen verlenen tot het aanpassen of bebouwen van terras (rekening gehouden met het straatbeeld). Toestaan van verwarming in parasols (elektrisch). Beperkingen tot de vrijheid van het ondernemen indammen door bijvoorbeeld demonstraties te verplaatsen naar locaties waar ondernemers daar geen last van hebben.”

Een indexcijfer van 16 geeft weer dat het gemiddelde van 2017, namelijk 517.745 bezoekers, gedaald is naar een gemiddelde van 82.113 bezoekers per maand in 2021. Het aantal passanten in de Kalverstraat op een gemiddelde zaterdag was in 2021, 164.926. Dit is bijna een halvering van het aantal in 2019, toen was dat gemiddelde 298.233.

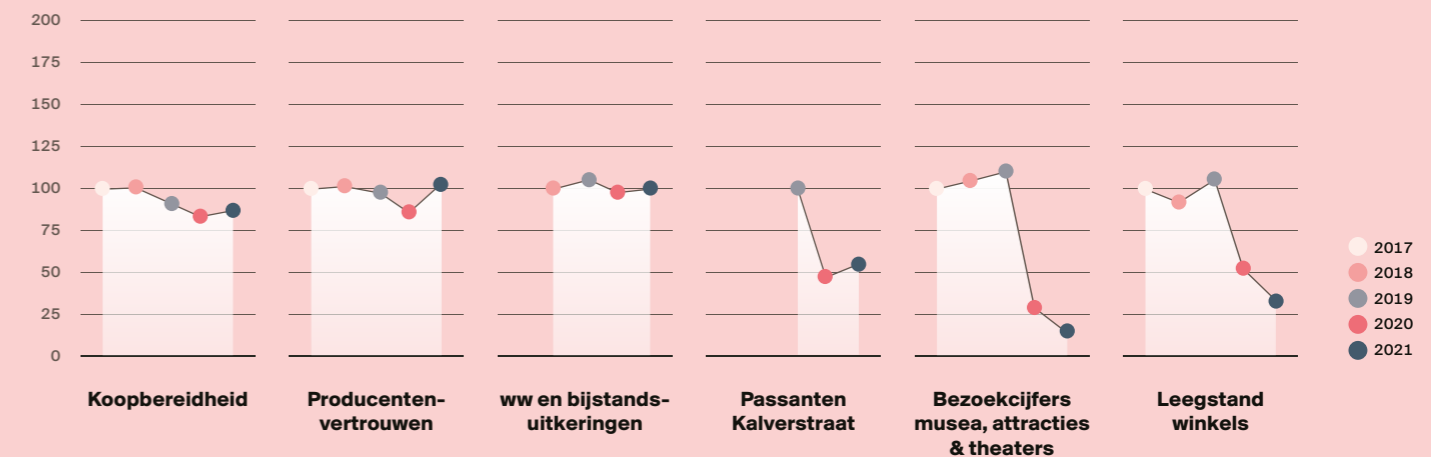
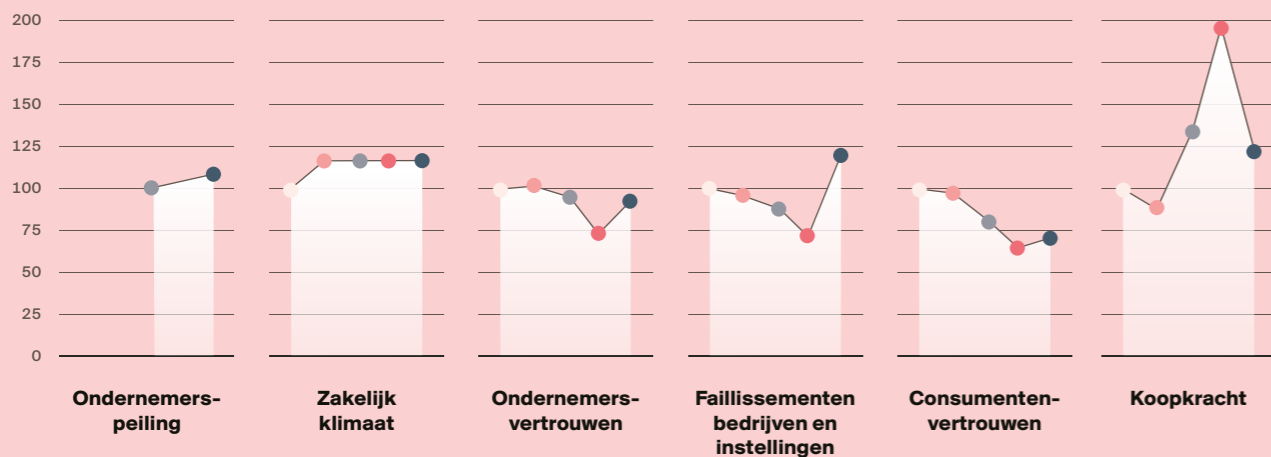
Uit de ondernemersenquête blijkt dat de ondernemers verdeeld zijn over wat zij verwachten van het aantal bezoekers in de toekomst. 30% is (zeer) positief in hun verwachtingen over het aantal bezoekers het komende jaar, maar aan de andere kant is 33% hier juist (zeer) negatief over. In de ondernemersenquête is ook gevraagd welke bezoekers de ondernemers belangrijk vinden. Het blijkt dat de ondernemers alle bezoekersgroepen van (groot) belang vinden: de bewoners van de binnenstad (69%), Amsterdammers die niet in de binnenstad wonen (69%), bezoekers van buiten Amsterdam (75%) en bezoekers uit het buitenland (75%).

Lees verder op pagina 16 →

Amsterdam City Index | 2022

Amsterdam City Index | 2022

Ondernemersklimaat

Vervolg pagina 15 ↓

De gemeente voert om de twee jaar een ondernemerspeiling uit. Het afgelopen jaar deden zij dat met de gemeente Weesp samen. In 2021 gaven de Amsterdamse ondernemers in die peiling de dienstverlening van de gemeente Amsterdam een gemiddelde van 6,6. Twee jaar eerder gaven zij een 6,4. In onze ondernemersenquête scoort het ondernemersklimaat echter een rapportcijfer van 5,0. Dat is een iets hoger cijfer dan in 2020 (4,9) maar iets lager dan vorig jaar. Over de communicatie van de gemeente Amsterdam zijn de ondernemers verdeeld: 25% vindt die communicatie goed en 30% vindt de communicatie (zeer) slecht. Veel ondernemers, namelijk 45%, geeft aan dat zij hun vestiging in de binnenstad als (zeer) negatief ervaren. •

2022
|
Amsterdam City Index

Rapportcijfers ondernemersklimaat

2020	2021	2022
4,9	5,2	5

SOLID & INSPIRED

Kroonenberg Groep wil toegevoegde waarde leveren aan de kwaliteit van winkelen, werken en wonen. Wanneer wij onze panden vernieuwen, laten wij ons inspireren door de historie en de omgeving. Het resultaat is een samenspel van origineel en modern: we herstellen monumentale details en combineren die met eigentijdse elementen.

NIEUWEZIJD'S VOORBURGWAL 225, AMSTERDAM

KROONENBERG | GROEP

2. Bereikbaarheid

Galerie Kunsthaar, Sint Pieterspoortsteeg

Dit hoofdstuk heeft in de afgelopen jaren een andere betekenis gekregen door Corona. In de jaren voor Corona was het een gunstig teken dat we geen files hadden in de binnenstad en het was een goed teken als we snel vanaf de A10 die binnenstad in kwamen. We lieten in de voorgaande edities van de Index zien hoeveel mensen er met het OV de binnenstad in kwamen ten opzichte van hoeveel mensen dat met de auto deden. Die cijfers hebben met de pandemie een andere betekenis gekregen.

Toch brengen we die cijfers ook dit jaar wel in beeld. De binnenstad blijkt goed bereikbaar. De reistijd is sneller dan ooit. We meten ieder jaar hoe snel je van drie punten op de A10 (Jaap Edenbaan, de VU en de Leeuwarderweg) met drie modaliteiten (fiets, auto en OV) op de Dam kan komen. Dat ging dit jaar gemiddeld twee minuten sneller dan in 2017. Die snelheid heeft een keerzijde, namelijk dat van lege straten. Het aantal parkeerplekken in de stad is afgenomen, mede door de ambities van het stadsbestuur.

[Lees verder op pagina 8 →](#)

Rapportcijfers bereikbaarheid

2020	2021	2022
5,3	5,4	5

Quote uit de ondernemers enquête

“Vanwege de coronapandemie hebben veel ondernemers (vooral Horeca) veel schade opgelopen, daarbij de plannen doorzetten om minder toeristen naar de stad te trekken komt nog bovenop de harde klap die de ondernemingen al gekregen hadden. Ook vinden er nog veel verbouwingen van straten plaats.”

Vervolg pagina 7 ↓

Het stadsbestuur wil de openbare ruimte met het opgeven van deze plekken leefbaarder, toegankelijker en veiliger maken. Wij zien dat verreweg de meeste ruimte die beschikbaar kwam is benut voor de grote werken in de Openbare Ruimte. En dit zal nog jarenlang het geval zijn. In het centrum hebben 284 plekken in 2021 een andere invulling gekregen. Voor 75% van deze plekken geldt dat zij in dit jaar zijn gebruikt voor maatregelen in het kader van bruggen en kademuren. Verder zijn de plekken in centrum als volgt ingezet: 8% wordt ingezet voor herinrichting, 5% voor meer loopruimte, 6% voor meer fietsparkeren, 2% voor vergroening en 5% voor OV: doorstroming en toegankelijke haltes.

Het aantal opbrekingen en herinrichtingen blijft onverminderd groot. Helaas hebben wij geen vergelijkbare cijfers kunnen krijgen omdat voor dit jaar de aantallen opbrekingen en herinrichtingen niet zijn onderscheiden in de data van de overige projecten in de stad. Daarom kunnen we niet de projecten identificeren die van (grote) invloed zijn op de bereikbaarheid en daarmee vergelijkbaar zouden zijn met de cijfers van de afgelopen jaren. Dat het heel veel zal zijn, dat staat vast. De grote projecten die van invloed gaan zijn in de jaren tot en met 2024 zijn: de Oranje Loper (Raadhuisstraat en Rozengracht bruggen), diverse kademuren in Westelijke grachtengordel en de kademuren in het Wallengebied. De gemeente volgt in deze projecten een zekere opbouwplanning en regie om de overlast zoveel mogelijk te beperken.

Dat er in Amsterdam veel mogelijk is wat elektrisch rijden betreft wordt duidelijk aan de hand van de groei van het aantal (semi) publieke e-laadpunten. Van 5,3 gemiddeld in 2019 naar 8,35 per 1.000 inwoners in 2021.

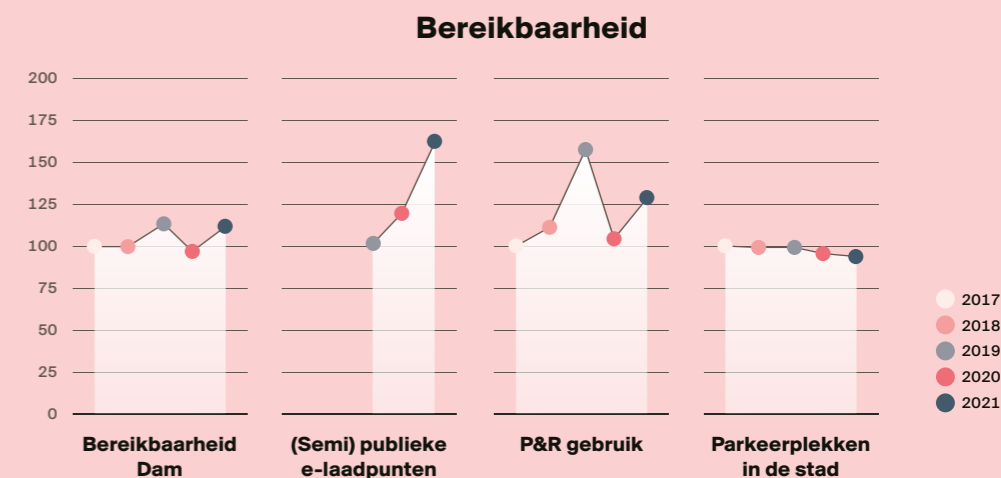

Quote uit de ondernemers enquête

“Een duidelijke aanpak fietsers, de fietser voelt zich vogelvrij en houdt zich aan bijna geen enkele regel. Het opruimen van oude fietsen die overal lukraak aan worden vastgemaakt. Ook geen fietsrekken plaatsen in winkelstraten, daar staan over het algemeen geen fietsen van klanten in.”

Ter vergelijking: in Rotterdam is dit cijfer bijvoorbeeld 6,4 en in Zwolle 4,7. Dit cijfer over de capaciteitsontwikkeling zegt echter niks over de verhouding tot de toekomstige behoefte. Daar stevenen wij af op een behoorlijk tekort. Het P&R gebruik is in de afgelopen jaren alleen maar toegenomen. In 2017 werden 525.000 plekken gebruikt en in 2021 was dat 667.357 en daarmee komt het indexcijfer dit jaar op 127.

Uit de ondernemersenquête blijkt dat de bereikbaarheid slechter beoordeeld wordt dan voorgaande twee jaren, namelijk met een gemiddelde van 5. Ongeveer twee op de vijf ondernemers (43%) vindt dat bouwwerkzaamheden en grote projecten van bijvoorbeeld bruggen en kades (zeer) veel invloed zal hebben op hun bedrijfsresultaten. 23% denkt dat die invloed (zeer) beperkt zal zijn. Een meerderheid (51%) van de ondernemers denkt dat het verlagen van de parkeertarieven een (zeer) positieve invloed zal hebben op het aantal bezoekers aan de binnenstad. •

3. Veiligheid

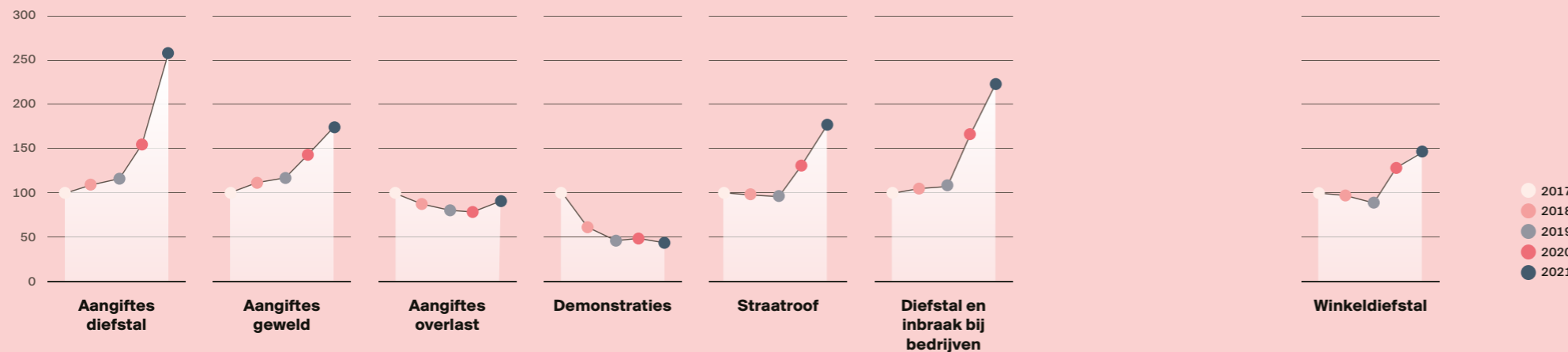
Henk Comics, Zeedijk

De afgelopen jaren hebben we standaard drie cijfers in beeld gebracht in het hoofdstuk veiligheid: aangiftes diefstal, geweld en overlast. Voor twee van deze drie cijfers geldt dat ze sinds 2017 beter zijn geworden.

Overlast had wel te maken met een daling ten opzichte van 2017, maar zit nu bijna weer op hetzelfde niveau (er is in 2021 in totaal 6.592 keer aangifte van overlast gedaan). Deze cijfers behoeven altijd de toelichting dat het natuurlijk gaat om het aantal aangiftes en dat terwijl in werkelijkheid het aantal delicten hoger geweest kan zijn. Dit alles is natuurlijk afhankelijk van de aangiftebereidheid. Dit jaar hebben we voor het eerst ook het aantal geweldplegingen in Amsterdam als geheel meegeenomen en worden 'straatroof' en 'inbraak bij bedrijven' gespecificeerd. Daar zien we eenzelfde trend: het is in alle opeenvolgende jaren beter geworden (de incidenten zijn minder geworden).

[Lees verder op pagina 24 →](#)

Veiligheid

Vervolg pagina 23 ↓

In hoeverre dit wordt beïnvloed door de coronacrisis gaan we volgend jaar zien. In onze ondernemersenquête komt een relatief positief beeld naar voren: dit thema is net als vorig jaar het enige thema dat een voldoende krijgt van de ondernemers.

Dit jaar een 6,3. De ondernemers geven daarentegen wel aan dat zij vinden dat de gemeente in de handhaving meer aandacht zou moeten besteden aan de staat van de openbare ruimte (77%). Daarbij gaat het bijvoorbeeld om handhaven op afval en rotzooi op straat. Overlast door criminaliteit en ondermijning staan op (afstand op) nummer 2 en 3 in het prioriteitenlijstje van de ondernemers. 42% ervaart overlast door criminaliteit als een groot probleem, en 31% ervaart dat voor ondermijning.

Dit jaar hebben we voor het eerst de demonstraties meegenomen. Deze cijfers gaan over demonstraties in heel Amsterdam. De toename die wij zien in het aantal demonstraties verdient echter wel wat nuancering. Het gaat in de data om demonstraties die zijn aangemeld, niet die daadwerkelijk hebben plaatsgevonden. Van het totaal aantal demonstraties dit jaar (1.534) waren er 29 demonstraties met meer dan 2.000 deelnemers. Op de Dam gaat het in totaal om 797 demonstraties waarvan er 10 die omvang hadden. De gemeente heeft in reactie op deze cijfers aangegeven bij Amsterdam City dat zij niet de indruk heeft dat de algehele veiligheid door deze demonstraties is afgenomen. Demonstraties op de Dam hebben niet alleen invloed op de Dam zelf maar ook op de straten in de omgeving.

Quote uit de ondernemers enquête

“Een dagje chaos hier en daar hebben we altijd gehad. krakers, voetballers,, demonstraties kunnen we best wel mits je dit compenseert met goede evenementen zoals de tech beurs, cannabis conferentie, gay pride, en andere grote en nette evenementen waardoor de stad ineens vol zit met zaken toeristen die goed geld uitgeven”.

Demonstraties zetten de leefbaarheid in het Centrum onder druk, juist daar waar de gemeente weer de Amsterdammer als bezoeker wil. De ondernemers zijn in de ondernemersenquête verdeeld: 31% van de ondernemers geeft aan dat zij vinden dat de demonstraties (zeer) veel invloed heeft op het ondernemersklimaat. Daar staat tegenover dat 40% van de ondernemers dat het juist (zeer) weinig invloed heeft. •

Rapportcijfers veiligheid

2020	2021	2022
6, ²	6, ²	6, ³

Winkels vol vers en altijd in de buurt.

Dat is het *lekkere* van Albert Heijn

4. Kwaliteit openbare ruimte

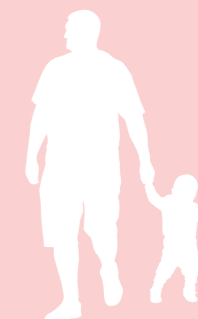

Condomerie, Warmoesstraat

Voor deze editie van de Amsterdam City Index hebben we grote moeite gedaan iets te kunnen zeggen over het vuil en het afval op straat. De CROW-cijfers voor ‘zwerfvuil grof’ hebben we gekregen van de gemeente Amsterdam, de ‘zwerfvuil fijn’ cijfers niet. Met deze zwerfvuilmcijfers wordt berekend hoeveel zwerfvuil er op straat ligt en geeft daarmee een objectief beeld van hoe schoon het is op straat. We weten dat het in 2020 nog net zo vies op straat was, ondanks het ontbreken van bezoekers, als het pre-corona jaar daarvoor. Dit jaar is het beeld wat zwerfvuil grof betreft positiever: 87% van de vakken had minimaal een score B (het niveau dat de gemeente zichzelf ten doel heeft gesteld). Vorig jaar was dit percentage 81%.

Het aantal (afgehandelde) klachten over afvalinzameling (stadsbreed) is het afgelopen jaar gestegen van 1.189 naar 1.566. De overlast door vervuiling is, volgens bewoners, in Amsterdam toegenomen. Het is van een rapportcijfer 5,9 in 2019 gedaald naar een 5,4 in 2021. Dit is weergegeven in de ‘factsheet wonen in Amsterdam, leefbaarheid’, gebaseerd op een tweejaarlijks onderzoek van de gemeente Amsterdam. In die factsheet wordt gesteld dat het resultaat van de meting op deze indicator in heel Amsterdam er op

Lees verder op pagina 28 →

Quote uit de ondernemers enquête

“Visie voor langere termijn met vergroening, aantrekkelijker verblijf (schone zitgelegenheden) en winkeldiversiteit en toegankelijk maken voor alle leeftijden voorkomen van leegstand en bevorderen van kleine creatieve initiatieven zodat ook Nederlanders/Amsterdammers graag naar de binnenstad willen komen en het parkeren betaalbaar maken.”

Vervolg pagina 27 ↓

achteruit is gegaan, maar dat stadsdeel Centrum het stadsdeel is met de ‘minst slechte ontwikkeling op overlast door vervuiling’. Dat wil zeggen: het rapportcijfer is in stadsdeel Centrum omhooggegaan. Het is echter nog steeds onvoldoende.

Dit jaar kwam bij het stadsdeel 11.540 klachten binnen over verwaarlozing van wegen, verkeer en straatmeubilair. Het aantal klachten over verwaarlozing dat is afgehandeld is 10.740. Dit is ongeveer gelijk aan het percentage afgehandelde klachten en het aantal klachten van vorig jaar.

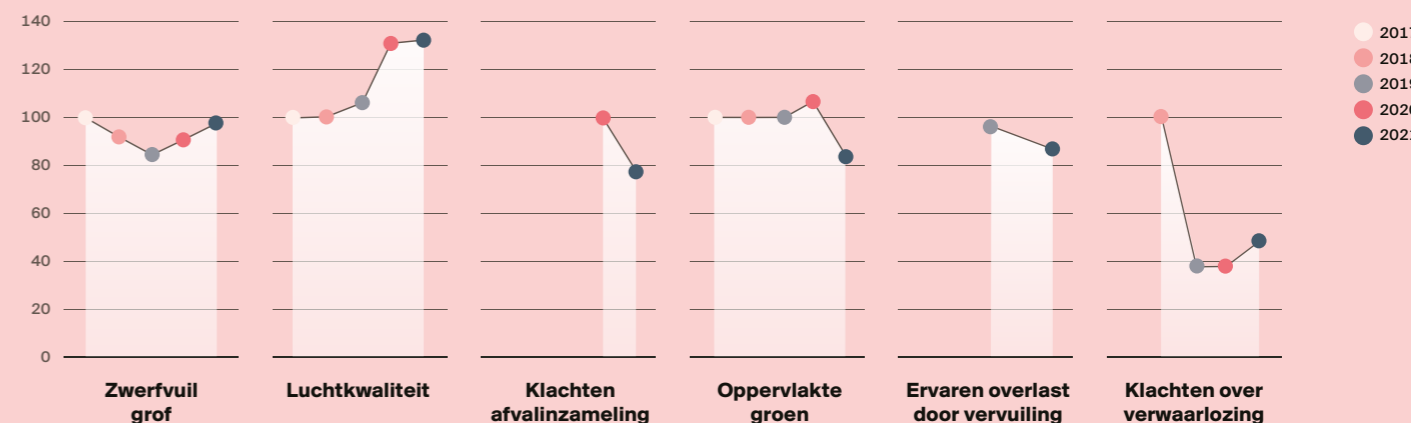
De luchtkwaliteit is wederom beter geworden op de meetpunten die wij jaarlijks weergeven; het Vondelpark en de Stadhouderskade. Uit de cijfers die wij tot onze beschikking hebben bleek dat er veel minder oppervlakte groen zou bestaan in Amsterdam Centrum dan de voorgaande jaren. Dit heeft wellicht te maken met een andere meetmethode die de gemeente sinds het afgelopen jaar hanteert.

De ondernemers vinden het nog altijd niet schoon op straat. Het rapportcijfer dat zij geven voor de kwaliteit van de openbare ruimte is een 4,5. De meningen zijn verdeeld over het afhandelen van bedrijfsafval: 37% is (zeer) tevreden over die afhandeling en 34% is hier (zeer) negatief over. •

Rapportcijfers kwaliteit openbare ruimte

Kwaliteit openbare ruimte

Quote uit de ondernemers enquête

“Melding ten aanzien van vuiloverlast wordt slecht tot niet serieus genomen en of afgehandeld.”

CAFÉ ZWART
EUROPUB

YIPGROUP
HOSPITALITY
SMILING FACES & BEAUTIFUL PLACES
YIPGROUP.COM

MAJESTIC
YIP FELLOWS

5. Economie

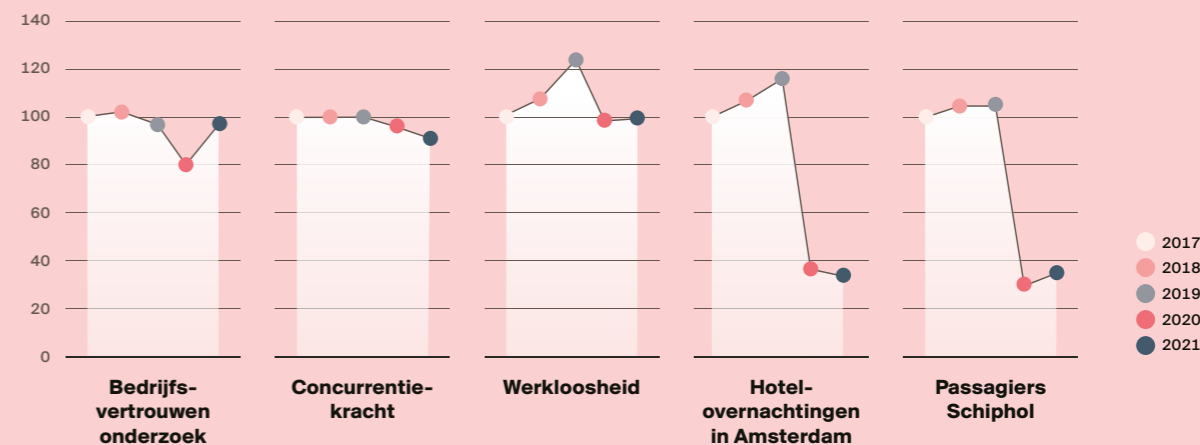
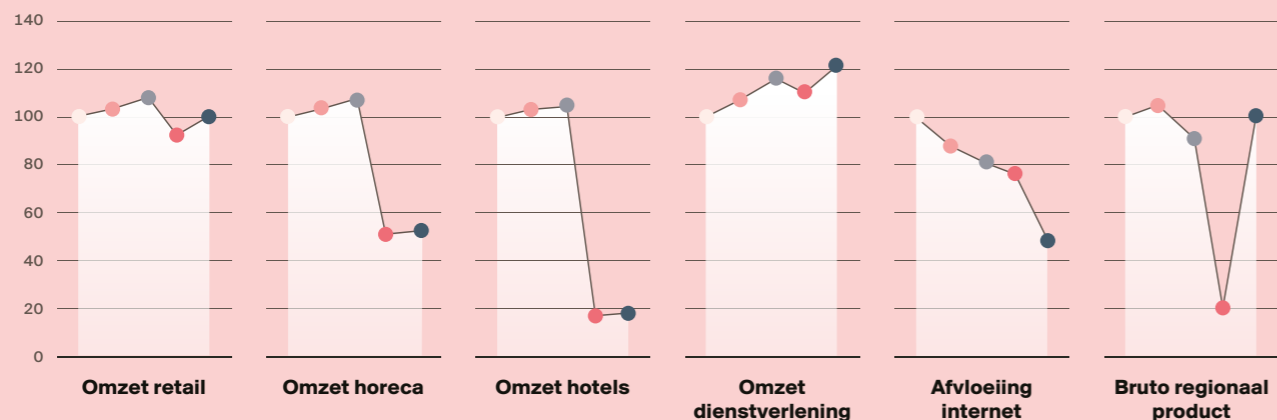

Morphe, Kalverstraat

Macro-economisch gezien gaat het Nederland, ondanks de pandemie, goed af. Het Bruto Regionaal Product laat dat ook zien: na een gigantische dip in 2020 zien we een groei (prognose) van 4,1% in 2021. Dat is zelfs net boven de groei in het basisjaar 2017, toen was de groei namelijk 4%. Ook de werkloosheid is vrijwel op het niveau van 2017. Het beeld dat we in hoofdstuk 1 hebben geschetst, dat we het op de internationale lijstjes goed blijven doen, blijkt ook uit de indicator concurrentiekracht. Volgens het International Institute for Management Development (IMD) doet Amsterdam het in vergelijking met andere steden goed. In 2021 stond Amsterdam op nummer 4 in de wereldwijde ranking en op nummer 3 in de vergelijking met andere Europese steden. Daar kan wel bij worden opgemerkt dat Amsterdam in 2017 nog nummer 1 stond in dat Europese lijstje. Amsterdam is gezakt, maar blijft in de top 4.

[Lees verder op pagina 32 →](#)

Economie

Vervolg pagina 7 ↓

We zien in dit hoofdstuk een aantal trends met mogelijk grote gevolgen voor de ondernemers in de binnenstad. Het aantal passagiers op Schiphol is de afgelopen jaren drastisch afgenomen van 5.690.599 in 2017 naar 2.057.891 in 2021. Dat heeft effect op het aantal bezoekers in de binnenstad. Het aantal hotelovernachtingen in 2021 was ongeveer gelijk aan het aantal in 2020 (ongeveer 470.000) maar veel minder dan in 2017. In dat jaar had de binnenstad namelijk meer dan 1.3 miljoen hotelovernachtingen in een jaar. Er zijn grote trends die invloed hebben op het ondernemerschap en de inkomsten van ondernemers. We hebben hier het cijfer ‘afvloeiing internet’ als een negatieve index weergegeven. We zijn uitgegaan van de stelling: hoe meer mensen hun niet-dagelijkse boodschappen via internet doen, hoe negatiever het effect op het winkelend publiek en dus op de omzet van de bedrijven in de binnenstad. Het aantal faillissementen en opheffingen is dit jaar minder geworden.

Wat betekent bovenstaande voor de omzetten van de dienstverlening, de retail, de cafés en de hotels in de binnenstad? Uit de ondernemersenquête blijkt dat 42% van de ondernemers aangeeft dat zij er (zeer) slecht voorstaan. Het zal geen verrassing zijn dat de omzet van de hotels op een dramatisch laag niveau ligt. Er zijn oplevingen geweest in de maanden dat er geen lockdown was, maar dat heeft niet kunnen voorkomen dat de index op het dramatisch laag niveau van 18 staat. De omzetcijfers van dienstverlening, horeca en retail laten alle drie eenzelfde ontwikkeling zien: na een enorme dip in 2020, krabbelen alle cijfers weer sterk omhoog. De omzetontwikkeling binnen de retailsector in de binnenstad (resultaten ten opzichte van het voorgaande jaar) is dit jaar zelfs hoger dan dat die ontwikkeling was in 2017

Quote uit de ondernemers enquête

“Als we nu stoppen dan zitten we diep in de schulden en geen idee wat we anders moeten gaan doen.”

Quote uit de ondernemers enquête

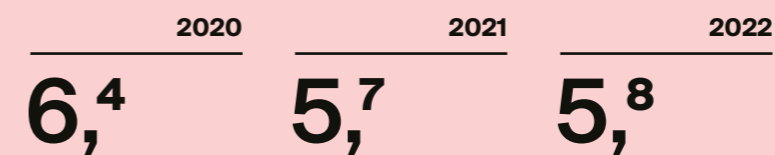
“We hebben één van de mooiste stadscentra van Europa. Zo zou het door overheid, ondernemers en bezoekers van het centrum ook omarmd en behandeld moeten worden. Zorg ervoor dat het ook het schoonste en veiligste centrum van Europa wordt, dan zie ik de toekomst met vertrouwen tegemoet.”

(ten opzichte van 2016). De binnenstad kent echter wel een minder positieve ontwikkelingen dan de gemeente Amsterdam als geheel. Een voorbeeld: de omzetontwikkeling in de horeca voor geheel Amsterdam was 7,3% (2021 ten opzichte van 2020). Ter vergelijking: in centrum was dit 3,6% (2021 ten opzichte van 2020).

De ondernemers hebben de stand van de economie een 5,8 als rapportcijfer gegeven. Dat is ongeveer gelijk aan vorig jaar (toen was het een 5,7). De ondernemers zijn positiever dan vorig jaar over het voortbestaan van hun bedrijf. Vorig jaar was dit percentage nog 38% maar dit jaar is 51% (zeer) positief gestemd over het voortbestaan. Net als vorig jaar blijkt dat de ondernemers echt alles op alles willen zetten om deze coronaperiode door te komen: maar liefst 88% geeft aan (heel) gemotiveerd te zijn. •

Rapportcijfers economie

—
**“Levendig!
 Zoals een stad
 hoort te zijn.”**

Verantwoording en definities

We hebben het algemene indexcijfer gebaseerd op alle indexcijfers, en die per thema een weging meegegeven. We vinden het bijvoorbeeld logisch dat oppervlakte groen minder zwaar weegt dan de omzetten.

In enkele gevallen ging het om een 'omgekeerde index'. Dit betekent dat het de stijging van het cijfer als negatieve index wordt weergegeven of andersom. Voorbeeld: als het aantal aangiftes van diefstal is gestegen, dan levert dat een negatieve index op. Bij de indexpunten waar dat voor geldt, is dat bij de definitie weergegeven. Een enkele keer hadden we geen gegevens van het basisjaar 2017, maar hebben we noodgedwongen een ander jaar als basisjaar gebruikt. In die gevallen zie je dat terug in de grafiek.

Les Johns, Zeedijk

ONDERNEMERSKLIMAAT

• **Ondernemerspeiling:** ondernemerspeiling 2021, dienstverlening algemeen. Deze peiling wordt eens in de twee jaar uitgevoerd door de gemeente Amsterdam en heeft betrekking op de ondernemers in Amsterdam en Weesp (het cijfer dat in deze index is weergegeven betreft alleen Amsterdam). Uitgevoerd door Onderzoek en Statistiek, in opdracht van Economische Zaken en Cultuur, gemeente Amsterdam.

- **Zakelijk klimaat:** de plek van Amsterdam op de Global Power Cities Index (GPCI). De GPCI vergelijkt de competitie tussen alle steden ter wereld op zes functies: economie, research & development, culturele interactie, leefbaarheid, milieu en bereikbaarheid. Bron: http://mori-m-foundation.or.jp/pdf/GPCI2021_summary.pdf
- **Ondernemersvertrouwen:** stemmingsindicator voor het bedrijfsleven, die de richting aangeeft waarin het BBP zich naar verwachting zal ontwikkelen. Het gaat om het totaal (exclusief financieel of nutsbedrijven) in Noord-Holland. Bron: VNG (www.waarstaatjegemeente.nl)
- **Faillissementen bedrijven en instellingen:** het aantal failliet-verklaarde bedrijven en opheffingen (inclusief een-

Lees verder op pagina 38 →

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Het Universiteitskwartier ondergaat metamorfose

Op en rond het Binnengasthuisterrein in het hart van de binnenstad ligt het Universiteitskwartier. Een plek waar de Universiteit van Amsterdam (UvA) in de komende tien jaar haar monumentale gebouwen restaureert en verduurzaamt. Samen met de gemeente wordt het gebied tussen Amstel en Hoogstraat opnieuw ingericht en komt er meer groen. Dit staat in het strategisch masterplan voor het Universiteitskwartier, een plan dat aansluit op de Aanpak Binnenstad en waarmee de Amsterdamse gemeenteraad in 2021 heeft ingestemd.

De UvA werkt samen met de gemeente en de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen aan het opzetten van Humanities & Society: een samenwerkingsverband gericht op verbinding van maatschappelijke opgaven, zoals diversiteit, participatie en digitalisering aan wetenschappelijk onderwijs en onderzoek. Specifieke aandacht gaat uit naar verbinding van kennis en talent aan de opgave van de Aanpak Binnenstad en naar het stimuleren van ondernemerschap voor de culturele en creatieve sector. Dit draagt bij aan de bedrijvigheid en de uitstraling van de binnenstad.

“Dit plan komt op een bijzonder moment. De Amsterdamse binnenstad staat op een kruispunt. Waar vóór de coronacrisis toenemende bezoekersaantallen steeds zwaarder op stad drukten, is het nu onnatuurlijk rustig. Onze binnenstad behoort te bruisen, een magneet te zijn voor Amsterdammers uit alle stadsdelen, en voor wetenschappers, studenten en bezoekers uit alle delen van de wereld. Het behoort een plek te zijn waar bewoners en ondernemers zich thuis voelen. Dit strategisch masterplan draagt daar aan bij.”

Femke Halsema, Strategisch Masterplan Universiteitskwartier, juli 2021.

De ambities van de UvA en gemeente Amsterdam zijn te lezen in het masterplan Universiteitskwartier: www.uva.nl/universiteitskwartier-smp

Wilt u op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen? Schrijft u zich dan in voor onze maandelijks digitale nieuwsbrief.

Vervolg pagina 37 ↓

manszaken) in 2020 in gebied Centrum XL. Bron: dienst OIS, gemeente Amsterdam. De Index werkt omgekeerd: hoe hoger het cijfer, hoe lager de index.

- **Consumentenvertrouwen:** het vertrouwen van de consumenten ten opzichte van het jaar daarvoor. Bron: gebaseerd op de consumentenvertrouwen index van het CBS
- **Koopkracht:** Koopkracht geeft aan wat huishoudens met hun inkomen kunnen kopen. Het CPB raamt de koopkrachtverandering: hoeveel kunnen huishoudens volgend jaar meer of minder kopen dan dit jaar? Bron: macro Economische Verkenning 2022 van het CPB. www.cpb.nl
- **Koopbereidheid:** De koopbereidheid is een indicator die informatie geeft over de opvattingen van consumenten ten aanzien van hun eigen financiële situatie. Bron: CBS
- **Producentenvertrouwen:** Het Producentenvertrouwen geeft de stemming aan onder de ondernemers in de Nederlandse industrie. Bron: gemeente Amsterdam
- **WW -en bijstandsuitkeringen:** Cijfer berekend door het gemiddelde aantal aanvragen van beide cijfers per jaar te berekenen. Bron: gemeente Amsterdam
- **Passanten Kalverstraat:** meting van de crowdmonitor; aantal passanten dat de Kalverstraat bezocht, gemiddelden van wekelijkse metingen. Bron: OIS, gemeente Amsterdam
- **Bezoekcijfers musea attracties & theaters:** aantal bezoekers aan musea, attracties en theaters in geheel Amsterdam. Bron: amsterdam.toeristischebarometer.nl
- **Leegstand winkels:** De leegstand wordt weergegeven in vierkante meters winkelvloeroppervlak (m² vvo) en in aantal winkelverkooppunten. Bron: Locatus via gemeente Amsterdam

BEREIKBAARHEID

- **Bereikbaarheid Dam:** gemiddelde reistijd van de A10 naar de Dam met fiets, auto of tram. Gemiddelde van drie meetpunten: afrit Jaap Edenbaan, VU-ziekenhuis en A10/Leeuwarderweg. De index werkt omgekeerd: hoe lager het aantal minuten, hoe hoger de index. Bron: Google Maps op de derde maandag van december om 13:00 uur. Dit was op 21 december 2020, 15 december startte de (tweede) lockdown.
- **(Semi-) publieke e-laadpunten:** oplaadpunten in Amsterdam per 1.000 inwoners. Bron: VNG www.waarstaatjegemeente.nl
- **P&R-gebruik:** aantal P&R parkeeracties in Amsterdam. Gebaseerd op aantallen x 1.000. Deze gegevens lopen terug tot 2018 en dus is 2018 het basisjaar. Bron: OIS, gemeente Amsterdam.
- **Parkeerplekken in de stad:** aantal parkeerplaatsen in de openbare ruimte in Amsterdam. Bron: OIS, gemeente Amsterdam.

VEILIGHEID

- **Aangiftes diefstal:** het aantal kennisnames van diefstal (in centrum) uit en van voertuigen, vaartuigen, winkels en bedrijven, plus zakkenrollerij, voor ieder jaar van 1 oktober 2020 tot en met september 2021 Bron: Politie Amsterdam-Amstelland. De index werkt omgekeerd: hoe lager het aantal kennisnames, hoe hoger de index.
- **Aangiftes geweld:** het aantal kennisnames (in centrum) van geweld, uitgezonderd huiselijk geweld, voor ieder jaar van 1 oktober 2019 tot en met 30 september in 2020. Bron: Politie Amsterdam-Amstelland. De index werkt omgekeerd: hoe lager het aantal kennisnames, hoe hoger de index.

Lees verder op pagina 40 →

Gemeente Amsterdam

Schrijf u in voor de **Ondernemersnieuwsbrief**
amsterdam.nl/ondernemen

Workshops, webinars en trainingen
voor en door ondernemers
ondernemvaardig.nl

Lees alles over de Aanpak Binnenstad
amsterdam.nl/aanpakbinnenstad

Hulp bij digitalisering, zowel on- als offline
digitaliseringsoffensief.nl

Vervolg pagina 38 ↓

- **Aangiftes overlast:** het aantal kennisnames (in centrum) van overlast op straat, voor ieder jaar van 1 oktober 2019 tot en met 30 september 2020. Bron: Politie Amsterdam-Amstelland. De index werkt omgekeerd: hoe lager het aantal kennisnames, hoe hoger de index.
- **Demonstraties:** Aantal kennisgevingen van demonstraties dat is gedaan bij de gemeente. Bron: gemeente Amsterdam
- **Straatroof:** Het met geweld of bedreiging met geweld wegnemen of afpersen van enig goed, gepleegd tegen personen die zich niet in een afgeschermd ruimte bevinden, of de pogingen daartoe. Meldingen per 10.000 inwoners in Amsterdam. Bron: VNG www.waarstaatjegemeente.nl
- **Diefstal en inbraak bij bedrijven:** onder meer diefstal uit hotelpension, sportcomplex en winkels. Per 10.000 inwoners. Bron VNG. www.waarstaatjegemeente.nl
- **Winkeldiefstal:** het aantal kennisnames van diefstal in winkels. Bron: VNG. www.waarstaatjegemeente.nl

KWALITEIT OPENBARE RUIMTE

- **Luchtqualiteit:** jaargemiddelden van de 24-uur gemiddelden voor fijnstof (PM10), roetdeeltjes en stikstofdioxide (NO₂) in de buitenlucht op de meetstations in het Vondelpark en bij de kruising Stadhouderskade/Van Woustraat. Bron: GGD Amsterdam. De index werkt omgekeerd: hoe lager de gemeten waardes, hoe hoger de index.
- **Klachten over afvalinzameling:** klachten met betrekking tot afvalinzameling, exclusief klachten over medewerkers in heel Amsterdam. Bron: Gemeente Amsterdam.
- **Oppervlakte groen:** aantal hectare agrarisch gebied, bos en natuurlijk en recreatieterein. Bron: gemeente Amsterdam.

- **Ervaren overlast door vervuiling:** ervaren overlast door vervuiling van bewoners in Amsterdam als geheel. Bron: gemeente Amsterdam, factsheet wonen in Amsterdam, leefbaarheid 2021.
- **Klachten over verwaarlozing:** het percentage afgehandelde klachten binnen termijn over verwaarlozing wegen, verkeer, straatmeubilair in stadsdeel Centrum. Bron: gemeente Amsterdam.
- **Zwerfvuil grof:** Het aandeel plekken waar op basis van tellingen minstens de score B is gegeven voor de aanwezigheid van grof zwerfvuil. In vakken van 100 bij 100 meter is steeds gezocht naar de slechtste plek. Deze plek krijgt een score van A+, A, B, C of D, waarbij A+ het beste resultaat is (geen vuil aanwezig) en D het slechtste (veel vuil aanwezig). Het gebied is Centrum XL. Bron: Basisbestand gebieden gemeente Amsterdam.

ECONOMIE

- **Omzet retail:** gemiddelde omzetontwikkeling bij alle in Centrum XL gevestigde retail bedrijven. Bron CBS (in opdracht van Amsterdam City).
- **Omzet Horeca:** gemiddelde omzetontwikkeling bij alle in Centrum XL gevestigde horecaondernemingen. Bron: CBS (in opdracht van Amsterdam City).
- **Omzet Hotels:** gemiddelde omzet per kamer per nacht (RevPar) bij circa zeventig hotels van de 3-, 4-, en 5-sterrencategorie in Centrum XL. Bron: Amsterdam City.
- **Omzet dienstverlening:** gemiddelde omzetontwikkeling bij 85% van de bedrijven, gevestigd in Centrum XL, waarvan het overgrote deel actief is in de sector dienstverlening. Bron: CBS (in opdracht van Amsterdam City).
- **Afvloeiing internet:** Hoeveel van de aankopen van Amsterdammers afvloeiden naar het internet. Voor de index wordt het gemiddelde genomen tussen de afvloeiing dagelijkse producten en de niet dagelijkse producten. De index werkt omgekeerd hoe hoger de cijfers, hoe lager de index. Bron: gemeente Amsterdam.
- **Bruto regionaal product:** de totale geldwaarde van alle goederen en diensten die door Metropool Regio Amsterdam in een jaar wordt geproduceerd. Bron: Economische Verkenningen Regio Amsterdam.

- **Bedrijfsvertrouwen onderzoek:** dit onderzoek geeft informatie over de mate van optimisme onder managers in het bedrijfsleven. Optimisme over: de toekomst van hun bedrijf, ontwikkelingen in productie, orders, en voorraden en de algemene gezondheid van hun bedrijf. Hier wordt 2016 als basis genomen en wordt de verandering bij het voorgaande jaar opgeteld. Bron: www.theglobaleconomy.com
- **Concurrentiekracht** de plaats die Nederland inneemt in de 'world competitiveness ranking' ten opzichte van andere Europese lidstaten. Bron: <https://www.imd.org/>

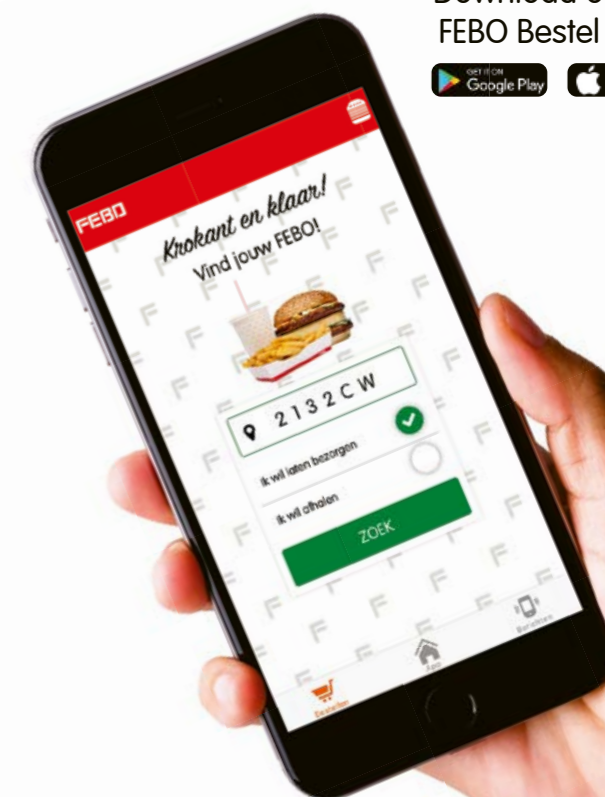
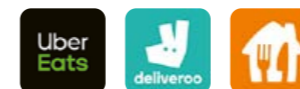
- **Werkeloosheid:** het percentage van Amsterdammers tussen de 15 en 75 jaar, dat geen betaald werk heeft, actief op zoek is en beschikbaar is. Bron: CBS. De Index werkt omgekeerd; hoe hoger het percentage, hoe lager de index.
- **Hotelovernachtingen in Amsterdam:** absoluut aantal in geheel Amsterdam. Bron: OIS, gemeente Amsterdam.
- **Passagiers Schiphol:** absoluut aantal passagiers per jaar. Bron: OIS, gemeente Amsterdam. •

FEBO

Bezorgservice

Bestel makkelijk en snel via
BESTELLEN.FEBO.NL

Nieuw!
Download ook de
FEBO Bestel App!

Colofon

Anneke Grummel – projectmanagement
 Christine Govaert – eindredactie & opdrachtgever
 das Studio – infographic & vormgeving
 Martin Dijkstra en Gözde Otman – fotografie
 PrintConsult - drukwerk

De Amsterdam City Index is een initiatief en uitgave van **Vereniging Amsterdam City**, naar een idee van Guus Bakker.

AMSTERDAM CITY
 De stem van betrokken ondernemers